

خاطرات یک دیپلمات

جلد دوم

خاطرات حیدر مصوری

محمد محسن مصطفی

انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)

دفتر ادبیات انقلاب اسلامی

خاطرات یک دیپلمات جلد دوم

خاطرات جواد منصوری

تدوین: محمدحسن مصحفی

طراح جلد: محمد جهانی مقدم

چاپ و صحافی: واژه پرداز اندیشه-چاپ اندیشه

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۲۵۰۰ نسخه

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۲۲۵-۲

شابک ج: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۲۲۷-۶

شناسه: منصوری، جواد، ۱۳۲۴ -

عنوان: یادداشت: خاطرات یک دیپلمات: خاطرات جواد

منه: ن/ تدوین محمدحسن مصحفی؛ ویراستار فرهاد طاهری؛

۱. یادداشت: دبیر: انقلاب اسلامی (سازمان تبلیغات اسلامی،

حوزه هنری

مشخصات نشر: این: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۴.

مشخصات جری: آ.ج: صورت، س. نمونه.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۲۲۵-۲

ج: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۲۲۷-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: نمایه.

موضوع: منصوری، جواد، ۱۳۲۴ -

موضوع: زندانیان سیاسی - ایران - خاطرات

موضوع: ایران - تاریخ - انقلاب اسلامی - خاطرات

موضوع: ایران - تاریخ - پهلوی، ۱۳۰۴ - ۱۳۲۰ -

زندانیان

موضوع: ایران - تاریخ - پهلوی، ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷ -

شناسه افزوده: مصحفی، محمدحسن

شناسه افزوده: طاهری، فرهاد، ویراستار

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری، دفتر ادبیات

انقلاب اسلامی

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴/۸۸۲/DSR1581

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۲۴۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۰۴۸۱۸

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۲۳

مستند و قسیمی: ۱۵۸۱۵-۱۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲۲ سامانه پیامک: ۳۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز بخش (نسخ خط): ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

www.sooremehr.ir

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

فهرست تفصیلی

مقدمه ۱۱

بخش اول: معاونت آسیا و اقیانوسیه / ۱۳

معاونت آسیا و اقیانوسیه	۱۵
سفری دیگر به پاکستان	۱۶
ذی‌شهر قطع‌نامه ۵۹۸	۱۸
جاء مسئولان در نخست‌وزیری	۱۹
حلیات مرصاد	۲۰
برنامه بازسازی پس از جنگ	۲۱
زارت و رور در دوران پس از جنگ	۲۱
سفر ویتنام	۲۳
سفر به ژاپن و تایوان	۲۵
سفر به ژاپن	۲۸
شهادت علامه یاروف حسینی	۳۲
سفر به هند و نپال	۳۳
ارتقاء سطح روابط با کره جنوبی	۳۴
جنبال کتاب آیات شیطانی	۳۷
سفر رئیس‌جمهور به یوگسلاوی	۴۲
سفر «یولی ورتسف» به تهران	۴۳
نامه امام به گورباچف	۴۵
عزل آیت‌الله منتظری	۴۸
سفر رئیس‌جمهور به چین و کره شمالی	۴۹
سفر هیئت ریاست جمهوری به کره شمالی	۵۴
برقراری مجدد روابط با عربستان سعودی	۵۷
رحلت حضرت امام خمینی	۵۷
دیدار سفرای خارجی با آیت‌الله خامنه‌ای	۶۰
سفر آقای هاشمی رفسنجانی به شوروی	۶۰
انتخابات ریاست جمهوری	۶۱
استعفا از معاونت و انتصاب به سفارت	۶۳
سفر چانوشسکو به ایران	۶۴
ملاقات با آقای هاشمی رفسنجانی	۶۹
پی‌نوشتها:	۷۲

بخش دوم: دوران سفارت / ۷۹

دوران سفارت	۸۱
ورود به پاکستان	۸۱
آغاز فعالیت رسمی در اسلام‌آباد	۸۳
دیدار با سفرا و مقامات	۸۴

۸۴	 مراسم سالگرد ۲۲ بهمن
۸۵	 مسئله کشمیر
۸۷	 سفر هیئت نظامی به پاکستان
۸۷	 ملاقات با خانم بی نظیر بوتو
۹۰	 سفر به ایالت بلوچستان پاکستان
۹۱	 سفر وزیر اقتصاد به پاکستان
۹۲	 سفر هیئت مرکز مطالعات استراتژیک ریاست جمهوری به پاکستان
۹۵	 کنفرانس جهانی اهل بیت
۹۸	 برنامه‌های سالگرد رحلت حضرت امام
۱۰۰	 وقوع زلزله در شمال ایران
۱۰۲	 اجلاس سه جانبه
۱۰۲	 اجلاس بین خارجی «اکو»
۱۰۳	 زمزمه‌های تحول در شوروی
۱۰۴	 مسئله فرهنگی ایران در پاکستان
۱۰۷	 اتهامات جبرئیل بنوری
۱۰۹	 آمادگی مردم ای تی و وضعیت روابط دو کشور
۱۱۳	 بازتاب اشباح کویت
۱۱۴	 سقوط دولت بی حیر بو
۱۱۷	 ترور صادق گنجی
۱۲۲	 سپاه صحابه
۱۲۶	 زمینه‌سازی برای حمله به عراق
۱۲۹	 دولت نواز شریف و جنگ خلیج فارس
۱۳۰	 سفر نواز شریف به تهران
۱۳۵	 ملاقات با آقای هاشمی رفسنجانی
۱۴۰	 ملاقات با وزیر مشاور در مبارزه با مواد مخدر
۱۴۱	 سفر رئیس مجلس به پاکستان
۱۵۱	 سفر به کشمیر
۱۵۵	 سفر وزیر نفت به پاکستان
۱۵۶	 قیام مردم عراق علیه حکومت صدام
۱۵۹	 ارزیابی نادرست از تحولات عراق
۱۶۱	 سالگرد ارتحال امام خمینی و سپاه صحابه
۱۶۲	 جشن فارغ التحصیلی دانشکده دفاعی پاکستان
۱۶۴	 ملاقات با نزدیکان ظاهر شاه
۱۶۵	 سفر یک هیئت از کشمیر به ایران
۱۶۶	 مذاکره با صیفت‌الله مجددی
۱۶۷	 تولد فرزند در غیبت پدر
۱۶۷	 سازمان دانشجویان امامیه
۱۶۸	 سفر به کویت
۱۷۲	 سفر آقای محسن رضایی به پاکستان
۱۷۸	 سفر به کشمیر
۱۸۱	 فرشی برای مقبره اقبال لاهوری
۱۸۲	 مذاکره با آقای نوربخش

۱۸۳	فقر فرهنگی
۱۸۴	جلسه با مجاهدین افغان
۱۸۵	نماز جماعت در نخست‌وزیری
۱۸۵	گروه دانشجویی در اسلام‌آباد
۱۸۶	ملاقات با سفیر عربستان
۱۸۷	ملاقات با رئیس ستاد ارتش
۱۸۸	اجلاس سه جانبه تهران
۱۹۰	سفر غلام اسحاق خان به ایران
۱۹۲	رور فصل حق
۱۹۶	سفر به فیصل آباد
۱۹۷	ملاقات با نخست‌وزیر کشمیر آزاد
۱۹۸	ملاقات با آقای هاشمی رفسنجانی
۱۹۹	پیش‌بینی دربارهٔ پادشاهی شوروی
۲۰۰	نمایندگان مجلس و سفرهای خارجی
۲۰۳	سفر وزیر سایه چین به پاکستان
۲۰۴	مراسم سالگرد پیدایش
۲۰۴	کنفرانس مکه برای کشمیر
۲۰۵	سرمایه‌گذاری مشترک با میانمار
۲۰۶	ملاقات با نخست‌وزیر پاکستان
۲۰۷	میزبانی از بهلول
۲۰۸	اجلاس بررسی وضعیت شیعیان در پاکستان
۲۰۹	سفر یک هیئت سیاسی به پاکستان
۲۱۰	پی‌گیری قطع‌نامهٔ کنفرانس فلسطین
۲۱۱	سفر گروه موسیقی به پاکستان
۲۱۲	سفر به مولتان
۲۱۳	سفر معاون امور بین‌المللی ریاست جمهوری
۲۱۴	جشن سالگرد پیروزی انقلاب
۲۱۵	سفر به تهران و شرکت در اجلاس اکو
۲۱۶	مذاکرات آقای هاشمی رفسنجانی و آقای نواز شریف
۲۱۹	آغاز به کار اجلاس سران اکو
۲۲۰	گرفتن یک قطعه زمین در اسلام‌آباد
۲۲۱	سقوط دولت ژنرال نجیب‌الله
۲۲۱	برگزاری مراسم روز قدس
۲۲۳	ملاقات اضطراری با شهریارخان
۲۲۴	عید سعید فطر
۲۲۵	جلسهٔ مقدماتی برای سالگرد وفات امام
۲۲۶	میهنمانی شام به افتخار رهبران مجاهدین افغانی
۲۲۸	سفر وزیر کشاورزی به پاکستان
۲۲۹	ملاقات با نمایندهٔ تاجیکستان
۲۳۰	چند دیدار در لاهور
۲۳۲	علمای شیعه و سنی در سرکنسولگری
۲۳۲	طرح تشکیل دولت افغانستان

۲۳۹	قاچاق کالا به ایران
۲۴۲	بازدید از مدرسه علمیه شهید عارف حسینی
۲۴۳	ملاقات با امام مسجد جامع (جامع مسجد) دهلی
۲۴۵	سمیناری درباره محیط زیست
۲۴۵	بحران بالکان
۲۴۷	سفر مجددی به اسلام آباد
۲۴۹	سخنرانی در دانشگاه پشاور
۲۴۹	ملاقات با وزیر آموزش پاکستان
۲۵۱	سومین سالگرد وفات امام خمینی
۲۵۱	گفت و گوی مهم واینگان نظامی ایران و هند
۲۵۳	سفر به سوریه
۲۵۵	مذاکره با رئیس هیئت رنامه رسالت
۲۵۵	نلسه با هیئت سعیدی کیا
۲۵۶	ملاقات با مستشار زنانه مسلم
۲۵۷	عزاداری در راولپندی
۲۵۹	گفت و گوی آقای ملک
۲۶۱	سفر آقای سعیدی کابله پاکستان
۲۶۳	نامه تشکر دکتر
۲۶۴	مذاکره با یک نظامی اندپایه
۲۶۵	ملاقات با سیاستون غیر
۲۶۷	تنظیم تاریخ سفر آقای هاشمی
۲۶۷	کنفرانس کشمیر و فلسطین
۲۶۹	سمینار رؤسای نمایندگیهای ایران در خارج از شور
۲۷۵	سفر آقای هاشمی به پاکستان
۲۷۸	ورود رئیس جمهور ایران به پاکستان
۲۸۱	سخنرانی آقای هاشمی در مجلس
۲۸۳	چند برنامه دیگر رئیس جمهور
۲۸۵	عزیمت آقای هاشمی و همراهان به لاهور
۲۸۷	سیل کم سابقه در پاکستان
۲۸۸	بازگشت آقای ترکان به پاکستان
۲۹۲	مراسم رحلت آیت الله خویی
۲۹۳	جنبال درباره جزایر ایرانی خلیج فارس
۲۹۵	سفر عزت بگووچ به پاکستان
۲۹۷	تلاشهای دیپلماتیک برای حل بحران افغانستان
۲۹۷	سفر به دو شهر قدیمی
۲۹۹	انتخابات ریاست جمهوری امریکا
۳۰۰	جنبال درج مذهب در مدارک هویتی
۳۰۲	سفر به لاهور
۳۰۴	مذاکره با دبیرکل حزب مردم
۳۰۵	ملاقات با رهبر شیعیان پاکستان
۳۰۷	ملاقات با وزیر آموزش پاکستان
۳۰۹	اجلاس فوق العاده وزرای خارجه اگو

۳۱۰	تخریب مسجد بامری در هند
۳۱۴	سفر به ایالت سرحد
۳۱۷	دره آدم خیل و گذرگاه خیبر
۳۱۹	سفر رئیس مجلس پاکستان به ایران
۳۲۰	ایجاد اختلاف در شیعیان
۳۲۱	کنفرانس «شاه همدان»
۳۲۴	جشن میلاد امام علی ^(ع)
۳۲۴	اکره، آقای صیفت‌الله مجددی
۳۲۶	میهمانی با حضور شماری از وزرا در سفارت
۳۲۷	نهیست با صاحبان سرمایه پاکستان
۳۲۸	نشست با دانشجویان ایرانی در کراچی
۳۲۹	ملاقات آقای مائو و رفسنجانی
۳۲۹	اجلاس وزرای امور خارجه اکو در کویت
۳۳۱	جشنهای «ارد بهار» انقلاب
۳۳۲	کنفرانس رسیدی، تجمع غرب
۳۳۳	تحولات سیاسی مهم سال ۱۳۵۱
۳۳۴	نوروز در اسلام‌آباد
۳۳۶	روز ملی پاکستان
۳۳۸	آقای ظریف در اسلام‌آباد
۳۴۰	بازار افغانها در پاکستان
۳۴۱	شرکت در مراسم غرض
۳۴۳	ملاقات با کوثر نیازی
۳۴۵	سفر به فیصل آباد
۳۴۶	بحران سیاسی
۳۴۸	انتخاب نخست‌وزیر موقت
۳۵۰	گرامیداشت روز ارتش در سفارت ایران
۳۵۱	اجلاس وزرای امور خارجه کشورهای اسلامی
۳۵۱	مقدمات اجلاس
۳۵۳	ورود نوازشریف به کراچی
۳۵۵	آغاز رسمی اجلاس
۳۶۰	دولت جدید و سیاست نزدیک شدن به شیعیان
۳۶۱	انتصاب وزیر امور خارجه
۳۶۱	جشن میلاد امام رضا ^(ع)
۳۶۳	گشودن پرونده قضایی علیه نوازشریف
۳۶۶	نامه آقای ولایتی برای وزیر خارجه پاکستان
۳۶۷	تنش در رابطه با الجزایر
۳۶۸	کمک‌رسانی به آوارگان تاجیک
۳۷۰	دیدار با رهبران افغانی
۳۷۳	مشکلات داخلی رئیس‌جمهور
۳۷۵	نامه سپاه صحابه برای سفیر ایران
۳۷۵	رای مهم و بی‌سابقه دیوان عالی
۳۷۷	سالگرد ارتحال حضرت امام

۳۷۸	سرانجام کارخانه «ایران - پاک»
۳۷۹	گفت‌وگو با ژنرال اسلم بیگ
۳۸۱	اجلاس فوق‌العاده مجلس
۳۸۱	جشن عید قربان در ریاست جمهوری
۳۸۲	مراسم سالگرد ارتحال امام در کراچی
۳۸۲	کشته شدن سربازان پاکستانی در سومالی
۳۸۳	سفر آقای پروجودی به اسلام‌آباد
۳۸۷	جشن بزرگ عید غدیر خم
۳۸۸	مرفی سفیر جدید ایران در پاکستان
۳۸۸	دیدار با فرمانده نیروی دریایی
۳۸۹	برگزاری ششمین انتخابات ریاست جمهوری ایران
۳۹۱	ملاقات با مخالفان دولت تاجیکستان
۳۹۳	اگره در راه احزاب سیاسی در پاکستان
۳۹۴	بیانات حبیب جمعه تهران
۳۹۵	انگلیس میهمانی خدا حافظی
۳۹۶	مجلس شورای ملی ایران
۳۹۸	اردوگاه ارگ یونسف در پاکستان
۳۹۹	برگزاری مراسم راه‌پیمایی
۴۰۰	جلسه خدا حافظی
۴۰۰	ملاقات با رئیس مجلس
۴۰۱	تهدید دوباره از سوی مجاهدین
۴۰۲	ملاقات با فرزند ضیاء الحق
۴۰۳	میهمانی خدا حافظی در سفارت
۴۰۴	ادامه بحران سیاسی در پاکستان
۴۰۵	حفاظت شدیدتر پلیس از سفارت ایران
۴۰۶	خدا حافظی با رئیس جمهور
۴۰۷	افشای سند سری دولت انگلیس
۴۰۹	علمای دینی، میهمان سفارت
۴۰۹	چند ملاقات خدا حافظی
۴۱۱	انتخاب کابینه جدید در ایران
۴۱۲	کودتای سفید ارتش
۴۱۶	میهمانی خدا حافظی در سفارت سعودی
۴۱۷	میهمانی دولت پاکستان
۴۱۷	دیدار با رئیس جمهور کشمیر آزاد
۴۱۸	گفت‌وگو با آقای ساجد نقوی
۴۱۹	خدا حافظی با کارمندان سفارت
۴۲۰	سفر به نپال
۴۲۴	یافته‌ها دربارهٔ جامعه پیچیده پاکستان
۴۲۷	پی‌نوشتها
۴۴۵	فهرست اعلام
۴۸۷	استاد و تصاویر

مقدمه

جلد اول کتاب «خاطرات یک دیپلمات» که دربرگیرنده خاطرات جناب آقای جواد منصوری از سالهای نخست تشکیل نظام جمهوری اسلامی است، در دو بخش با عناوین پیروزی انقلاب، پس از سقوط رژیم، فرماندهی سپاه، پس از مرگ مهدی سپاه، ورود به صحنه دیپلماسی و معاونت کنسولی وزارت خارجه با زیر طبع آراسته شد.

جلد دوم این کتاب شامل خاطرات دوران معاونت آسیا و اقیانوسیه وزارت امور خارجه و سفارت ایران در پاکستان است که از نظر خوانندگان محترم می‌گذرد.

واحد تاریخ شفاهی دفتر ادبیات انقلاب اسلامی ضمن سپاس از مساعدت‌های آقای جواد منصوری و تلاشهای محقق محترم جناب آقای محسن مصطفی و همه همکارانی که در انتشار این اثر مشارکت کردند، امیدوار است کتاب حاضر در انتقال بخشی از تجربیات و خاطرات پیشگامان انقلاب اسلامی و دست‌اندرکاران نظام جمهوری اسلامی به نسل آینده موفق بوده باشد.

والسلام

واحد تاریخ شفاهی

دفتر ادبیات انقلاب اسلامی